

William stod på alla fyra i ett mörkt rum och grät

PREMIUM Motortalangens helvete efter olyckan: "Mammahjärtat sa nej direkt"

"Man ser att det är fel på ens barn"

Kraschen som förändrade familjens liv

William Olsen var en lovande talang som drömde om att bli proffs.

En allvarlig krasch förändrade allt. Han flög över styret på sin motorcykel, slog huvudet i en sten så att hjälmen sprack och fick en allvarlig hjärnskakning.

När han mådde som sämst stod han på alla fyra i sin säng, i ett nedsläckt rum och grät.

– Jag kom inte på ordet "soffa". De visade en geting och jag kunde bara säga "en fluga som sticks". Många ord var som bortblåsta, berättar han.

Numera mår han bra och hjälper andra i liknande situationer, samtidigt som han coachar sin lillebror. Williams mamma Diana berättar också om den tuffa tiden för familjen.

– Det var många gånger som det gjorde väldigt ont i mammahjärtat, men jag är så otroligt stolt över honom.

Det finns ögonblick som William Olsen aldrig glömmer. Som när hans lillebror började gråta vid ett besök på sjukhuset och sa: – Jag vill ha tillbaka den gamle William.

Eller som när William hade sådan sprängande huvudvärk att det gjorde ont att lägga huvudet mot kudden, det gjorde ont att lägga en blöt handduk mot pannan, det blixtrade i huvudet när det kom in en ljusstrimma genom nyckelhålet - det enda som lindrade var att stå på alla fyra i sängen i ett kolsvart rum.

Eller som när han bröt ihop hos psykologen och hon sa:

– Det här har jag bara väntat på.

PREMIUM

William stod på alla fyra i ett mörkt rum och grät

Text: Magnus Nyström

William Olsen berättar om tuffa återhämtningen efter hjärnskakningen

William Olsen kommer aldrig uppfylla sin pojkdrom. Han kommer aldrig mer kunna tävla i sin favoritsport. Han har upplevt ett mörker som få av oss andra

Ändå möts vi av ett stort leende och gott humör, när vi hälsar på honom i hans lägenhet i Nykvarn, strax utanför Södertälje.

– Jag har lärt mig att uppskatta livet. Och nu lever jag för något annat. Att hjälpa andra. Och att coacha lillebror. Men jag hade aldrig varit där jag är i dag utan den hjälp jag fick. Och då började det med att jag inte fick någon hjälp alls.

William Olsen kommer från en riktig motorsportfamilj. Farfar Christian körde rally, pappa Klaus körde motorcross, hans farbror Marcus har vunnit två SM-guld i enduro och Williams storebror Kevin är proffs i enduro.

Att William skulle dundra fram i släktens hjulspår kom inte som någon överraskning. Han var åtta år när han fick sin första motorcykel.

– Från början ville jag lära mig cykla så fort som möjligt och jag lekte med en leksakscross i sandlådan. Sedan var det så coolt att få en egen motorcykel. Att bara sitta på en hoj och köra. Att känna farten...

Han ler brett och förklarar tjuvningen med enduro.

– Det är många olika underlag. Du ska klara att köra på åkrar, i skogen, i berg, på fina crossbanor - överallt. Och så är det en uthållighetssport.

Man får räkna med smällar

Storebror Kevin är sex år äldre, fick proffskontrakt med ett italienskt team och lillebror William älskade att se brorsan tävla och blev själv inspirerad att göra detsamma.

– Jag hade samma dröm. Jag ville också bli proffs. Sen såg jag hur hårt brorsan tränade, det var körning nästan varje dag, mycket fix med hojen och fysträning. I enduro är det viktigt att vara i bra form fysiskt. Det är långa tävlingsdagar, med start vid 09 och mål vid 16, berättar han.

Enduro är en tuff och krävande sport. Du måste vara skicklig på att hantera motorcykeln, ha bra balans, bra kondition, stort mod - och vara stryktålig. Viket understryks av Williams svar på en fråga.

Innan din värsta krasch, hade du själv råkat illa ut eller några andra i släkten?

– Nej, egentligen inte. Det hade varit lite benbrott och sånt.

Lite benbrott och sånt???

William ler:

– Jag har brutit lite fingrar, ett skulderblad, ett nyckelben - men nej, inget allvarligt. Inget som gjort att jag varit borta så länge. Brorsan bröt foten ganska illa en gång. Men nej, inget värre än så. Det är en del av sporten - man får räkna med smällar.

Så när denne stryktålige talang kraschade som 16-åring och sa att han hade väldigt ont.

Då gjorde det ont.

Då gjorde det fruktansvärt ont.

Han säger "27 november 2016" med ett allvarligt tonfall. Datumet sitter fast i honom för evigt, det var då hans liv förändrades för alltid.

– Då hade jag börjat matcha storebror på träningar. Det gick jättebra för mig. Jag var med i toppen i ungdoms-SM och året efter skulle jag ut i Europa och köra EM-tävlingar för första gången. Jag gick på gymnasiet. Tanken var att jag skulle avsluta min utbildning och sedan försöka bli proffs, berättar William och fortsätter:

– Sedan kom den 27 november 2016. Det var ett vanligt träningspass i Södertälje. Jag skulle köra nedför en stenbacke och framhjulet drog i väg på en hal rot. Jag flög framlänges över styret och eftersom jag stod upp i en nedförsbacke så blev det en lång väg ned till marken. Jag hann tänka: det här kommer göra ont.

William slog huvudet rakt i en sten så hårt att hjälmen sprack.

– Det bara smäll till i hjälmen. Jag kommer ihåg hela kraschen och tuppade inte av. Första tanken efteråt var: jag kan röra mig i alla fall, det är bra. Men det var inte bra.

Han avbröt träningspasset och hans pappa som varit i närheten körde William till familjens hem i Enhörna, strax utanför Södertälje.

Under natten började William få allt mer ont i huvudet.

Dagen efter åkte de till sjukhus.

– Första sjukhuset skickade mig vidare till ett annat sjukhus i Stockholm. Det kändes inte riktigt som någon tog det seriöst. Läkarna sa bara åt mig att åka hem och vila och komma tillbaka om det blev värre, berättar William.

En läkare sa:

– Du ska nog inte köra motorcykel på två veckor.

Det blev flera återbesök och mer förtvivlan.

Och samma ord från läkare igen:

– Åk hem och vila. Kom tillbaka om det blir värre.

William sitter hemma i sin lägenhet och skakar sorgset på huvudet.

– Värre? Hur kunde det bli värre? Jag stod på alla fyra i sängen och grät. Jag var instängd i mitt nedsläckta rum i flera månader. Jag var så ljuskänslig att jag hade solglasögon på mig när jag gick på toaletten.

Första vändpunkten kom vid ett besök på Karolinska universitetssjukhusets neuroavdelning. Då hade William varit instängd i sitt rum i två månader.

– Jag hade symptom som pekade på hjärnblödning. Det var hemskt och jag var ganska rädd innan röntgen.

Hur skulle mitt liv bli? Men jag var glad att några inom vården äntligen tog mig seriöst.

Det var helt sjukt hur illa det var

Det var ingen hjärnblödning, men en kraftig hjärnskakning och han fick och han fick omedelbart träffa en rad specialister. Det blev en chock för William.

– Det började med att jag fick se flera bilder. De visade en soffa och jag kunde bara säga: "en sån man sitter i". Jag kom inte på ordet "soffa". De visade en geting och jag kunde bara säga "en fluga som sticks". Många ord var som bortblåsta, berättar han. Det skulle bara bli värre. Han fick spela ett barnspel föreställande en bondgård och skulle placera figurer rätt. Det blev bara fel.

– Kan du stå på ett ben, frågade en läkare.

– Inga problem, sa William, som alltid varit stolt över sin fina balans.

Sedan stod han där och vinglade - och blev rädd.

– Det var helt sjukt hur illa det var. Samma sak med närminnet. Kan du hämta en gaffel, sa någon, och jag kom tillbaka med en sked.

Han som aldrig haft några problem, som alltid klarat sig bra i skolan och kunnat köra motorcykel i full fart över stock och sten. Han kom efter i skolan, låg hemma och mårde dåligt i flera månader.
– Ändå tänkte jag envist att jag skulle bli bättre och snart vara tillbaka på hojen igen.

När han fortfarande inte blivit bra efter ett halvår fick han till sist plats på Alviksstrandsskolan, en del av Astrid Lindgrens barnsjukhus, där unga patienter får hjälp med hjärnrehab.

– Det blev en jänkla krock med min självbild. Många barn där var mycket yngre än mig. Jag var en av de äldsta. Från början ville jag absolut inte vara där. Jag skulle bli frisk, jag skulle hem, jag skulle köra enduro igen.

Lite skamset berättar han hur han skällde på sina föräldrar.

– Vi som alltid varit en så tajt familj och stöttat varandra. Nu skällde jag på dem. Allt som hände blev en chock för dem också. Jag fick ta en paus i min gymnasieutbildning. Jag fick börja lära mig att läsa igen och att lära mig ta pauser för att förstå vad jag hade läst.

Ganska snart insåg William att han var på helt rätt plats.

Att han äntligen fick den hjälp han behövde.

– Sen var det viktigt att gå långsamt framåt. Jag blev trött i huvudet snabbt, de sa åt mig att jag måste dra i handbromsen och inte hetsa fram något.

Han erkänner att det dröjde åtta månader efter olyckan innan han fullt ut accepterade vad han varit med om och vad han var tvungen att göra.

- Jag åkte färdtjänst till och från skolan. Mamma och pappa drev eget företag och jobbade mycket hemma så jag fick mycket stöd av dem. Ändå kunde jag skälla på dem.

Han kunde komma hem till ett vänligt: – Hej, hur har du haft det i dag?

Han exploderade: – Vad tror ni? Jag har lagt pussel med treåringar.

Han hyllar sina föräldrar:

– Jag tog ut all min ilska hemma. Men utan mamma och pappa hade jag inte mått som jag gör i dag och inte kommit in på hjärnrehaben som jag gjorde.

Hela mitt liv hade vänts uppochner

Storebror Kevin kunde inte längre prestera som tidigare när han själv tävlade.

– Han påverkades av min situation. Han såg hur skadad jag var och han kunde inte prestera sitt bästa. Han såg vad en krasch kunde ställa till med när lillebror blev sängliggande i ett halvår.

Brödernas föräldrar tyckte heller inte längre att det var lika roligt att familjens yngste son också ville satsa på enduro.

Det var också under ett familjesamtal med läkare som lillebror Sebastian bröt ihop och sa att han "saknade den gamle William". – Det var en väldigt tuff tid för hela familjen, säger William.

Den verkliga vändpunkten kom då William fick plats på en ny gymnasieskola. Han ändrade från en teknikutbildning till idrottslinjen på Vackstanäsgymnasiet med inriktning på att bli personlig tränare och fick anpassad studiegång för att klara undervisningen.

– Jag kände mig som värsta problembarnet som inte kunde vara där ordentligt, men jag fick väldigt bra uppbackning av skolan.

Han minns hur jublande glad han var då han klarade sin första hela skolvecka.

Han minns hur arg och ledsen han blev då gamla förarkollegor beklagade sig över dåliga placeringar i tävlingar och hur han ledsen i sin ensamhet kunde skrika för sig själv:

- Vadå "jag kom bara femma"? Jag skulle ge vad som helst för att komma femma i en tävling.

Han minns tvångstankarna som plötsligt tog greppet om honom.

– Jag var tvungen att sparka på varenda kotte jag gick förbi. En gång struntade jag i det och gick vidare. Men det gick inte, jag var tvungen att gå tillbaka en kilometer för att sparka på den där jävla kotten.

Till slut berättade han för en psykolog om sina tvångstankar och kottarna han kände sig tvingad att sparka på. Det var då han fick höra att hon bara väntat på en sån reaktion.

– Hela mitt liv hade vänts uppochner. Det är klart att jag mårde psykiskt dåligt. Det var då jag lärde mig hur viktigt det är att prata om hur man mår. Jag träffade psykolog en gång i veckan under en tid. Det hjälpte mig enormt mycket. Vissa saker vill man inte prata med morsan och farsan om.

Två och ett halvt år efter olyckan satt han på endurocykeln igen.

– Det var jättekul att vara tillbaka. Jag hade längtat så mycket efter det. Jag ville bara tillbaka och tävla igen, men då kraschade jag igen och bröt skulderbladet på en träning. Då var mamma och pappa inte så glada. Ny rehab, ny vila - det gick allt bättre i skolan. Samtidigt som William klamrade sig fast vid sin dröm att kunna tävla igen.

I början av 2018 kunde han träna igen och han körde snabbare än innan sin allvarliga krasch och hjärnskakning. – Samtidigt var det lite läskigt. Jag ville inte krascha igen. Men jag tränade stenhårt fysiskt, jag träffade en idrottspsykolog regelbundet - men sen kom nästa krasch.

På ännu en träning i Södertälje åkte han omkull igen och slog i huvudet ännu en gång.

– Den kraschen var värre än den första och jag hade kunnat flyga in i ett träd och bryta nacken. Det hade kunnat gå riktigt illa. Man jag slog huvudet i marken och fick hjärnskakning igen, säger William, suckar tungt och tittar ut genom fönstret mot den lilla sjön som glittrar i solen utanför:

– Då kände jag bara: vad fan, nu måste jag lägga av.

Det blev nytt sjukhusbesök och nya besked om att åka hem och vila.

– Då hade jag blivit proffs på att ta hand om mig själv. Att vila ordentligt när jag blir trött, inte försöka stressa fram något. Jag kunde läsa av kroppens signaler.

Efteråt visste han att han var tvungen att tänka om.

Att drömmen om att han själv skulle bli enduroproffs var död.

Det var då han insåg att han kunde hjälpa andra.

Han återvände till hjärnrehaben på Alviksstrandsskolan och förstod hur mycket han betydde för barnen där.

- Jag var ett levande bevis för att man kan komma tillbaka. Jag visste precis vad de gick igenom. Jag blev som värsta psykologen för dem och de ställde massor av frågor, säger han och skrattar till:

– Jag är så glad att kunna hjälpa andra. Och det är så, om du inte har varit med om detta själv är det svårt att veta hur det är. Jag vet hur det är. Jag har varit där själv. Han kunde berätta för barnen han mötte hur man i sin mörkaste stund får lära sig vilka som är dina riktiga vänner. – Jag hade vänner som var vid min sida hela tiden. Jag hade andra, som jag trodde var mina vänner, som bara försvann.

William slutförde sina studier och fick kontakt med organisationen Hjärnkraft som också hjälpte honom att hålla föredrag. I trean på gymnasiet gjorde han ett så kallat UF-företag, vars verksamhet byggde på just företag. Efter studenten i fjol blev det ett företag på riktigt.

– Jag hade aldrig föreläst innan och det var lite nervöst fr från början. Sedan är jag personlig tränare och hjälper både motionärer och ungdomar som kör enduro. Jag coachar min lillebror.

William har gjort precis det som är så viktigt för folk i hans situation.

Han har hittat nya mål och drömmar. Nya utmaningar. Ett nytt liv.

– Efter mitt första föredrag fick jag stående ovationer. Pandemin satte stopp för en del föredrag, men nu ökar det igen. Jag har alltid varit väldigt driven genom min sport, nu är det detta jag satsar på. Jag har varit på skolor och en bank. Det jag har att berätta kan motivera många i olika situationer som stött på motgångar.

Han berättar att han ofta får mejl och meddelanden från andra som råkat illa ut.

– När det gäller smällar mot huvudet kan vården bli mycket bättre. Det behövs fler ställen som den hjärnrehab jag var på.

Vad säger du om tränare och andra som har hetsat folk att komma tillbaka till hockeymatcher och annat - trots smällar mot huvudet?

– Det har ju blivit bättre.

Men många har råkat illa ut och mött ledare som inte alls förstår dem. Vad alla måste förstå är att om du tävlar med en allvarlig hjärnskakning så kan du få men för livet. Det är väldigt viktigt att tränare och ledare lyssnar noga på sina aktiva. När du slagit i huvudet, då ska du vara väldigt försiktig.

William Olsen har gjort en resa från att tvingas lära sig läsa och skriva igen - till att gå ut med åtta A och att starta eget företag. – Nu är jag helt återställd. Jag kan bli lite hjärntrött efter en hel arbetsdag, men då vilar jag. Annars kan jag träna ordentligt och jag mår bra.

Han tränar sin lillebror fem-sex gånger i veckan.

– Sebastian har mer talang än båda sina bröder. Han kämpar stenhårt och nyligen vann han USM-silver, säger William, när SportExpressen följer med bröderna och mamma Diana till hemmabanan i Södertälje.

När hon pratar om de senaste åren måste hon ta en liten paus några gånger och det kommer tårar.

– Att se William när han mådde som sämst. Det var jobbigt...

Hon tystnar en stund. – Det var jobbigt...

Hon säger att hon fick kämpa väldigt mycket, för att försöka hålla William på gott humör och trösta och uppmuntra - och för att få värden att ta sonens skada på allvar.

– Jag tror varje förälder försöker göra det bästa för sina barn. Jag gav mig inte. Och det var en sådan lättnad när han äntligen fick hjälp.

Samtidigt fick hon och pappa Klaus trösta varandra i sin förtvivlan över att William länge mådde så dåligt.

– Han som precis hade börjat gymnasiet. Det är ju då livet börjar! Och så tvingades han åka färdtjänst till ett sjukhus varje dag och lägga barnpussel. När han kom hem frågade jag om hur hans dag varit, så där som man alltid frågar. Och han blev bara arg. Jag förstod hans frustration. Men det var tufft.

När sonen gjorde comeback på endurocykeln medger Diana att hon var splittrad.

– Mammahjärtat sa nej direkt. Samtidigt kunde vi inte bara låsa in cykeln. Men sen kom nästa krasch och då blev man helt tom. Sen tog William ett bra beslut. Han behövs till mycket annat och han gör ett grymt jobb med det han gör i dag. Jag är väldigt stolt över honom.

William själv är stolt över att hjälpa andra. Han har regelbunden kontakt med flera andra som råkat illa ut och tagit kontakt med honom via sociala medier.

Saknar du själv att köra?

– Ja, det gör jag varje dag. Men att coacha brorsan ger mig så otroligt mycket. Det var så fantastiskt att se honom få en USM-medalj. Jag vet hur mycket jobb det ligger bakom och jag var jättestolt över honom.

Sedan ler William sitt smittsamma leende igen.

– Jag har verkligen lärt mig att leva livet till fullo. Att njuta av livet och verkligen ta till vara på tiden man får.

WILLIAM OLSEN

Ålder: 21 år.

Bor: Nykvarn.

Familj: Mamma Diana och pappa Klaus. Storebror Kevin, 27, och lillebror Sebastian, 16.

Om enduro: En motorsport där man kör crossmotorcyklar på olika banor i olika typer av terräng. Den mest kända tävlingen i Sverige är Novemberkåsan, där förarna tävlar över tre sträckor i skog och mark, natt och dag, totalt 30 mil.

Egen karriär: William var en av landets mest lovande unga enduroförare, men tvingades lägga av efter två krascher med allvarliga hjärnskakningar som följd.

Aktuell: Numera coachar William sin lillebror Sebastian och William driver ett eget företag) Look Ahead, och är ute och föreläser om sina erfarenheter med målet att hjälpa andra som råkat illa ut.